

Hjørring Kommune

Tillæg til miljøgodkendelse af kvægbruget på Glimsholtvej 189, Sindal

udvidelse fra 863 DE til 958 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. december 2006
om miljøgodkendelse
mv. af husdyrbrug

Dato for gyldighed

13. maj 2015

Teknik og Miljø
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk
J.nr . 09.17.18-P19-8-15

Indholdsfortegnelse

1.	Tillæggets omfang.....	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Offentlighed.....	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed.....	4
1.5.	Meddelelsespligt.....	4
1.6.	Revurdering af tillægget til miljøgodkendelsen.....	4
1.7.	Ophør.....	5
1.8.	Tillæggets indhold og vurderinger.....	5
2.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	5
2.1.	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	5
2.2.	Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
2.3.	Placering i landskabet	6
3.	Husdyrholdet og produktionsforhold	7
3.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	7
3.2.	Ensilage	8
4.	Gødningstyper og -håndtering	9
4.1.	Husdyrgødning	9
4.2.	Fosforindhold i husdyrgødningen.....	10
4.3.	Staldteknologi.....	11
4.4.	Anvendelse af anden organisk gødning.....	11
5.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	11
5.1.	Lugt.....	11
5.2.	Fluer og skadedyr.....	12
5.3.	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner.....	12
5.4.	Transport.....	13
6.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	13
6.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	13
6.2.	Udbringningsarealer	15
7.	Egenkontrol, management og alternative løsninger	15
7.1.	Management og egenkontrol	15
7.2.	Alternative løsninger.....	16
8.	Bilag	17
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	17
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	19
Bilag 3.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	20

1. TILLÆGGETS OMFANG

1.1. Resumé

Lars Bo Larsen, Glimsholtvej 189, 9870 Sindal har ansøgt om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse fra 14.12.2009. Tillægget gør det muligt at udvide malkekvægproduktionen fra 862,53 til 957,64 DE¹.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres et nyt staldafsnit til goldkøer, nykælvare og småkalve. Den nye bygning opføres i forbindelse med den eksisterende staldlænge mod syd.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 77027211. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse Bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 19.03.2015.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler². Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 3.1.5.*)
- Placering af markstak med ensilage (*vilkår 3.3.1. & 3.3.2.*)
- Pumpning af gylle fra beholder til gyllevogn (*vilkår 4.1.1.*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 4.1.2.*)
- Aftale med biogasanlæg (*vilkår 4.1.3.*)
- Placering af markstakke med dybstrøelse (*vilkår 4.1.4.*)
- Støj (*vilkår 5.3.1.*)

Nogle af vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når Kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra mejeri
- Til dokumentation for at gylle leveres til biogasanlæg, skal der laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelse af gylle.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen – Bek. nr. 853 af 30.06.2014 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v. - med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne godkendelse.

1.2. Offentlighed

Orientering om udkast til tillæg til miljøgodkendelse blev den 15. april 2015 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt til skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. denne godkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 11. juni 2015

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

1.4.1. Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejder er igangsat inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt.

Godkendelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

1.5. Meddelelsespligt

Den ekstra mængde husdyrgødning, som denne udvidelse medfører, er planlagt afsat til biogasanlæg.

Hvis noget af denne husdyrgødning senere ønskes udspremt på egen eller forpagtede arealer, skal disse først godkendes af kommunen. Det samme er tilfældet, hvis der indgås tredjemandsaftaler om modtagelse af en del af husdyrgødning.

1.6. Revurdering af tillægget til miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering af dette tillæg til miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.7. Ophør

Vilkår:

1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

1.8. Tillæggets indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1.

Dette tillæg knytter sig til den eksisterende miljøgodkendelse af 14.12.2009. Kommunen skal derfor som udgangspunkt kun vurdere de ændringer og tilføjelser, der ansøges om i forbindelse med tillægget. Vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er således stadig gældende.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Technology) .

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU direktivets krav herom.

Der skal redegøres for BAT på følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle, og derfor kan overføres til kvægbrug.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Der er søgt om opførelse et nyt staldafsnit til goldkøer, nykælvare og småkalve, der alle skal gå på dybstrøelse. Bygningen bliver på godt 400 m² og placeres i umiddelbar tilknytning til staldlængen mod syd, se kortet nedenfor.

Der opføres ikke yderligere beholdere til gylle, da ejer har rådighed over gyllebeholdere på andre ejendomme.

Ønsket om udvidelse er udløst af de nye velfærdskrav for malkekøer, der fordrer flere aflastningspladser og flere æde pladser til køerne. Udvidelsen af husdyrproduktionen er nødvendig for at finansiere de øgede pladskrav.

Anlægstegning. Den nye staldbygning er markeret med en rød firkant

2.2. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Det projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

2.3. Placering i landskabet

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) i området, hvor husdyrbruget er placeret.

3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Vægt-/aldersgrænser	Antal årstyr	DE	Antal mdr. på græs pr år - indenfor udbringningsarealet
Malkekøer, st. race og jersey, sengestald med spalter (kanal med linespil)	-	570	729,08	0
Småkalve, (0-6 mdr.), dybstrøelse	0 – 6 mdr.	28	5,92	0
Åropdræt, sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	15-22 mdr.	189	90,3	2,0 mdr.
Årsopdræt, dybstrøelse	22-24 mdr.	54	29,42	0
Goldkøer, dybstrøelse	-	80	102,92	0
Dyreenheder i alt			957,64	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunen vurderer endvidere med udgangspunkt i Miljøstyrelsens "Notat³ vedr. ammoniakemission krav i malkestalde", at ansøger kan vælge en anden gulvløsning, end den der er oplyst, uden krav om tillæg eller ny godkendelse. Det er dog en betingelse at der ændres til en af de 8 gulvløsninger, der fremgår af notatet, idet de alle har et emissionsniveau på $\leq 4\%$.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

³http://mst.dk/media/mst/66774/Notat_DK_MST_Glatte_Gulve1.pdf

Kommunen har beregnet BAT-niveau for produktionen således:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Malkekøer i eksisterende stalde	570	7,31	4.167
Kvier i eksisterende stalde	263	5,89	1.550
Malkekøer i ny stald	80	7,31	585
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være			6.302

Miljøstyrelsens ansøgningsssystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 5.957 kg N/år. BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste re-vurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende stalde alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

3.2. Ensilage

Vilkår:

- 3.2.1. Markstakke med ensilage må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.
- 3.2.2. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af ensilage i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Der kan blive behov for opbevaring af ensilage i markstakke - i henhold til gældende regler for bl.a. tørstofindhold ved placering af ensilage i markstakke. For at minimere risikoen for udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet og eventuelle grundvandsdepoter, er der stillet vilkår om hvor længe og hvor tit en markstak må ligge på samme sted. For at mindske gener for omkringboende er der stillet vilkår om minimums afstand til nabobeboelse ved placering af markstakke med ensilage.

Kraftfoder, korn, mineraler m.m. opbevares i siloer og som sækkevarer.

4. GØDNINGSTYPER OG -HÅNDTERING

4.1. Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles.
- 4.1.2. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.
- 4.1.3. Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelsen af gylle svarende til 111,5 DE. Aftalen skal kunne fremvises, når Kommunen forlanger det.
- 4.1.4. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er kvæggylle og dybstrøelse. Der produceres i alt på ejendommen ca. 11.600 tons gylle og ca. 1.050 tons dybstrøelse pr. år. Ejendommen drives imidlertid sammen med flere andre ejendomme under det samme CVR-nummer (virksomhedsnummer). Husdyrgodkendelsesloven kræver da, at alle arealer under CVR-nummeret skal omfattes af tillægget til miljøgodkendelse. Dette kræver, at den samlede mængde af produceret husdyrgødning gøres op og indgår i ansøgningsystemets beregninger af udbringningsarealernes belastning med kvælstof og fosfor.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion, tilførsel og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Regnskab for husdyrgødning	DE
Kvæggylle produceret	781,75
Dybstrøelse produceret	138,25
Dybstrøelse modtaget fra egne ejendomme Glimsholtvej 226 og Mølskovvej 93	149,38
Husdyrgødning af sat under afgræsning (indenfor udbringningsarealerne)	-22,57
Kvæggylle afsat via 4 gylleaftaler	-154,20
Afsat til biogasanlæg	-111,50
I alt (til udspreddning på ejede og forpagtede arealer)	781,11

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er på samme måde at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

I følge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 11.600 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 10.000 m³, hvilket svarer til 10,2 måneders opbevaring.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Eksisterende gyllebeholder	1	1997	3.000	Flydelag
Eksisterende gyllebeholder	2	2007	4.000	Flydelag
Stenbækvej 50	*	2000	1.000	Flydelag
Højbjergvej 41	*	1994	1.000	Flydelag
Kanaler og fortank	*	*	1.000	*
I alt			10.000	

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i Bilag 2.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Det meste af dybstrøelsen køres direkte fra staldene til udspreddning i marken. Noget opbevares dog i markstakke i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. For at mindske generne for naboer, har kommunen stillet et yderligere vilkår i form af et afstandskrav.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2. Fosforindhold i husdyrgødningen

For husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg, skriver Miljøstyrelsen bl.a. i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om fosfor. Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof, vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, der ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgasning i biogasanlæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, der overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralisk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, der tager hensyn hertil.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

4.3. Staldteknologi.

I de eksisterende stalde er der i forbindelse med den eksisterende miljøgodkendelse etableret skrabere på spaltearealerne. Dette er ifølge Miljøstyrelsen og Natur- og Miljøklagenævnet et af de anerkendte BAT-staldsystemer.

I den nye stald til kalve, goldkøer og nykælvare er staldtypen dybstrøelse hvilket giver optimal dyrevelfærd og ifølge Miljøstyrelsens vejledning er BAT.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. staldteknologi.

4.4. Anvendelse af anden organisk gødning

5. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

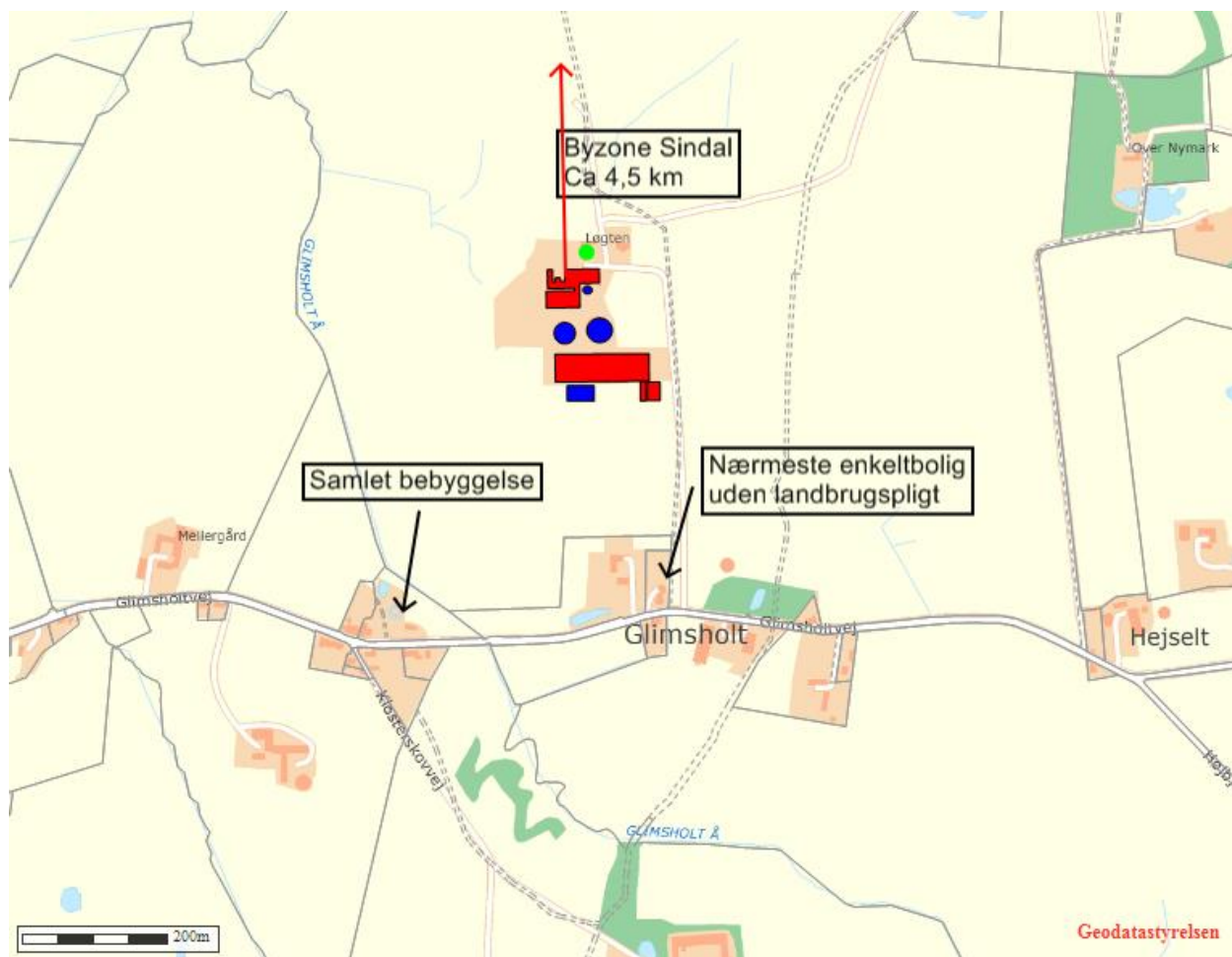
5.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	579	Ca. 4.500
Samlet bebyggelse	398	Ca. 450
Enkelt bolig	125	Ca. 300

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste "områdetyper" ses på kortet nedenfor.

Placering af nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldene, som til en vis grad afhænger af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

5.2. Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Vilkår:

- 5.3.1. Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

De væsentligste stationære støjkluder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transportere til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene. Hovedparten af de stationære støjkluder er placeret inde i bygningerne.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transportere til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4. Transport

I tillægget til miljøgodkendelse skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transportere til og fra ejendommen med foderstoffer, afhentning af mælk, flytning af dyr samt gylletransportere sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden, og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

6. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

6.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2009 blev der givet godkendelse til udvidelse af

husdyrbruget, vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2009⁴.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 5.957 kg N/år i nudrift og 3.728 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 2.229 kg N/år.

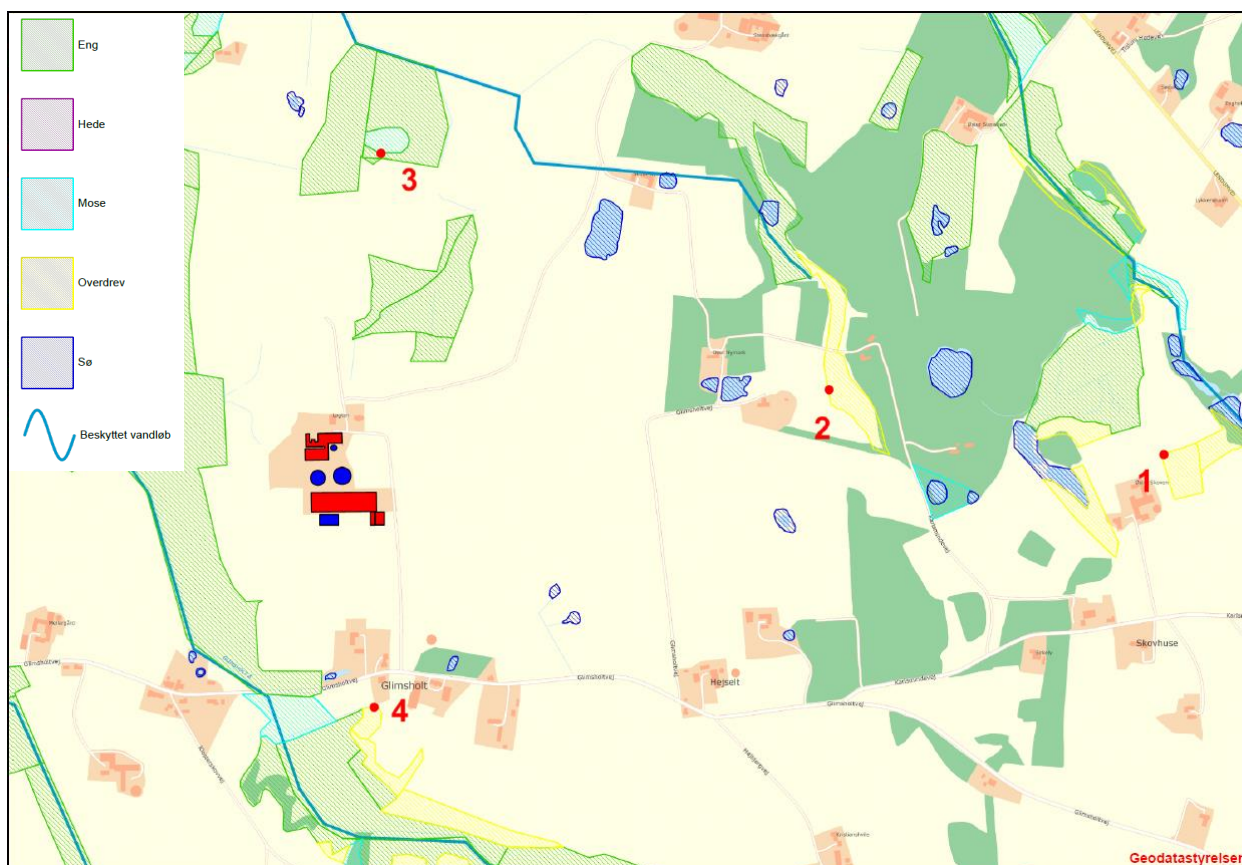
I nærheden af husdyrbruget er der ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), men overdrev omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur) og flere mindre overdrev og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven (kategori 3-natur).

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i fire udvalgte naturpunkter (se nedenstående kort) er beregnet til 0,2 – 0,1 kg N/ha per år. Den samlede belastning af ammoniak fra stald og lager i nærmeste § 7 område er beregnet til 0,2 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur).
- vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-4 (røde prikker).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 3.

⁴ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

6.2. Udbringningsarealer

Der indgår ingen nye arealer i ansøgningen. Overskydende husdyrgødning (svarende til 111,5 DE) afsættes til biogasanlæg, se afsnit 4.1. Der sker derfor ingen ændringer i belastningen af vandløb, søer, fjord, hav eller grundvandsområder, der kræver vurdering i denne sag.

7. EGENKONTROL, MANAGEMENT OG ALTERNATIVE LØSNINGER

7.1. Management og egenkontrol

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der er fast dyrlægeaftale.*
- *Der er udarbejdet smittebeskyttelsesplan.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Ejendommens forbrug registreres løbende. Kan dokumenteres ved udskrift af revisionsliste.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt*
- *Køletank er tilkoblet alarmanlæg.*
- *Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.*
- *Der er vandforsyning fra lukket system.*
- *Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arla gården (www.arlafoods.dk/arlagaarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v.. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkilder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i Bilag 1.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

Et alternativ til udvidelsen er at etablere en kvægproduktion på en anden ejendom. Ved at samle produktionen på én ejendom opnås imidlertid en række stordriftsfordele, samtidig med at det daglige arbejde og tilsyn med dyrene lettes.

0-alternativet. I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder, skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg.

8. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

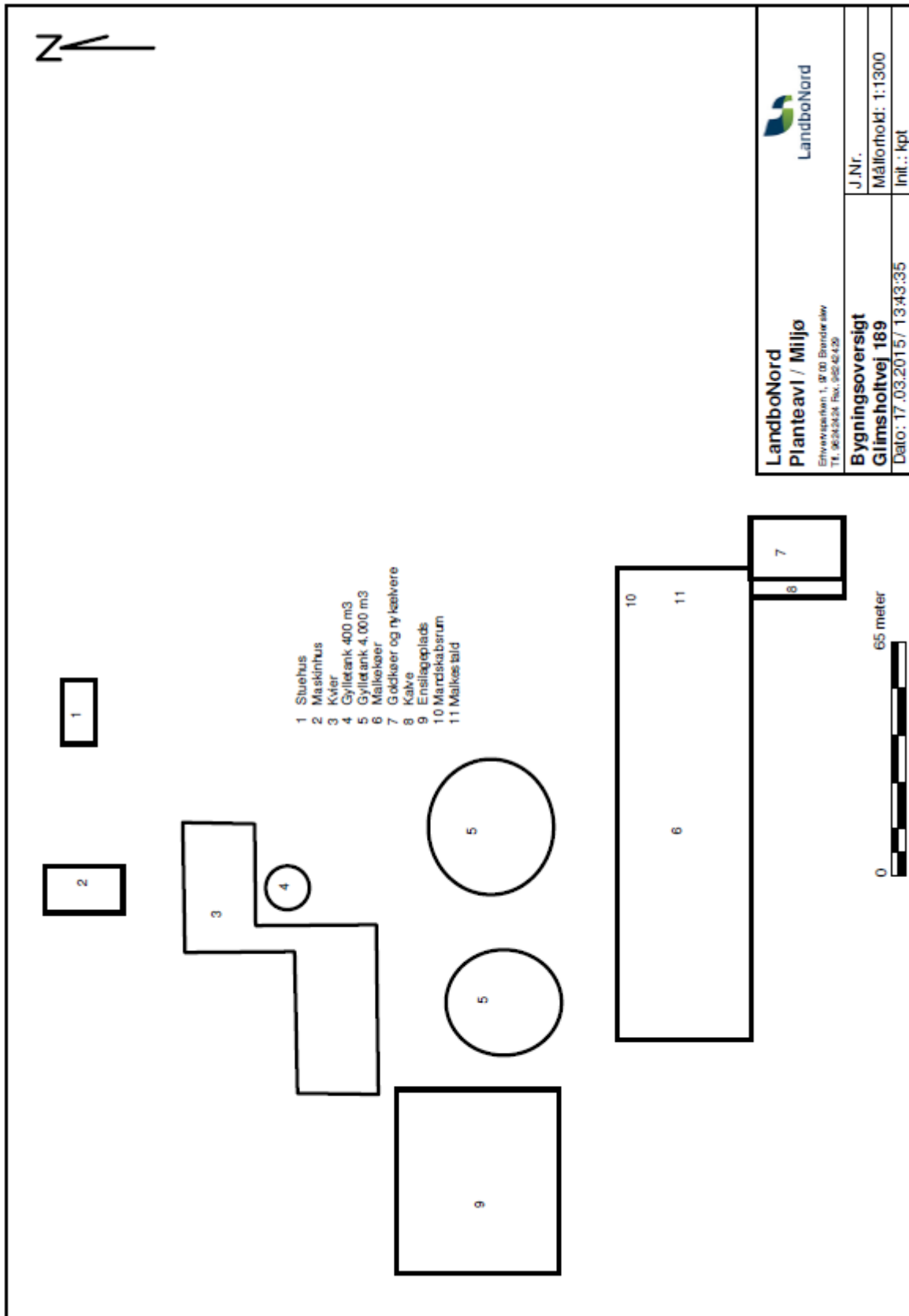
Miljøtekniske data	Ansøgningsnr. 75.888	Dato 17.03.2015
Oplysninger om ejendommen "Løgten", Glimsholtvej 189, 9870 Sindal		

A. Spildevand						
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse			
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt		
Sanitært spildevand (drift)	100	100	Bundfældningst Nedsivningsanlæg	Bundfældningst Nedsivningsanlæg		
Vaskeplads	170	190	Gylletank	Gylletank		
Tagvand fra stalde	5.400	6.000	Udledning/faskine	Udledning/faskine		
Malkestald/mælkerum	2080	2300	Gylletank	Gylletank		
Ensilagepladser	1590	1590	Gylletank	Gylletank		
Bemærkninger: Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden						
B. Forbrug af råvarer, energi og vand						
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)			
Dieselolie til traktorer m.v.	55.000 l	60.000 l	Tank i maskinhus.			
Fyringsolie	-	-	-			
Benzin	1.000 l	1.200 l	200 l tromle kemirum			
Smøreolie	600 l	750 l	I kemirum			
Halm til halmfyr	-	-	-			
Kunstgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstofprognose					
Indkøbt foder	1.700 ton	1.900 ton	Udendørs siloer			
Valle	6.200 ton	6.800 ton	Udendørs tank			
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal					
Kemikalier	600 l sæbe 1000 l syre	600 l sæbe 1000 l syre	200 l tromle i teknikrum			
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	250.000 kWh	280.000 kWh				
Drikkevand og vaskevand (drift)	23.000 m ³	25.500 m ³				
Andet						
C. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Kvier til kviehotel	320	330	12-13	12-13	26	26
Salg af slagtekøer	205	240	7-8	8-10	26	26
Døde dyr inkl. tyre	310	400	2-3	3-4	100	100
Indkøbt foder	1.700 ton	1.900 ton	30 t	30 t	57	64
Valle	6.200 ton	6.800 ton	30 t	30 t	210	230
Gylle	12.475 ton	11.601 t	20 t	20 t	624	580
Dybstrøelse	40 t	761 t	10 t	10 t	4	70
Halm fra mark	300 t	300 t	6 t	6 t	50	50
Dieselolie	55.000 l	60.000 l	4000 l	4000 l	14	15
Mælk					365	365
D. Affald						
	Opbevaring			Bortskaffelse		

Dagrenovation	Container v. stald	Kommunal ordning hver uge	
Døde dyr	På støbt plads v. stald	DAKA	
Landbrugsplast	Bag silo og i container erhvervsaffald	AVV	
Papir/nylonsække	Container erhvervsaffald	-	
Klinisk risikoaffald	I depot ved stald	Modtagerstation	
Emballage fra sprøjtemidler	Container erhvervsaffald	-	
Rester af sprøjtemidler	-	-	
Spildolie	Tromle i kemirum	-	
Oliefiltre	I kemirum	-	
Akkumulatorer	-	-	
Dæk	Skiftes på værksted	værksted	
Jern/metal	Nord for maskinhus	Produkthandler	
Spraydåser	I kemirum	Modtagerstation	
Lysstofrør	I kemirum	-	
Elektronisk affald		Genbrugsplads	
Andet			
Bemærkninger:			
E. Støjkloder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Periodevis i sommerhalvåret		I tagflade
Korntørring	-		
Malkeanlæg	2 x 4 timer/døgn		
Foderanlæg	2 timer pr. døgn		
Kompressor	Kun korte perioder		
Gyllepumper	2 x ½ time pr. uge		
Daglig brug af traktor			
Transport af levende dyr	1-2 gange ugentlig		
Transport af mælk	Dagligt		
Bemærkninger:			

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bygningsafsnit 7 og 8 er den ansøgte dybstrøelsesstald til goldkøer, nykælvare og småkalve

LandboNord Planteavl / Miljø <small>Ehrhardsvej 1, 8700 Branderålev Tlf. 86262444 Fax. 86262425</small>	 LandboNord	
	J.Nr. Målforhold: 1:1300	Bygningsoversigt Glimsholtvej 189 Dato: 17.03.2015 / 13:43:35

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁵. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁶. Endvidere har Kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁷. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁸.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak, skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2009 blev der givet godkendelse til udvidelse af husdyrbruget og vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2009⁹.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹⁰.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹¹.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammen-

⁵ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁶ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁸ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁹ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁰ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹¹ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

sætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegnings som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 5.957 kg N/år i nudrift og 3.728 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 2.229 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk (EF-habitatområde 215), der ligger omkring 3,7 km nordøst for driftsbygningerne.

Da driften af husdyrbruget ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret kategori 2-overdrev (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

Et beskyttet overdrev over 2,5 ha, der dermed er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Området består af skrånende arealer ned mod et tilløb til Stensbæk, der funktionelt fungerer som ét overdrev.

Arealet ligger i område udpeget som værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,5 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen kan være overskredet allerede ved den generelle baggrundsbelastning.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Efter udvidelsen tilføres samlet 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha per år for § 7 området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Naturpunkt 2:

Et overdrev på ca. 1,5 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger i område udpeget som værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,5 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen kan være overskredet allerede ved den generelle baggrundsbelastning.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Naturpunkt 3:

En mose på ca. 0,3 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for moser ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,5 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Naturpunkt 4:

Et overdrev på ca. 0,8 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,5 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen kan være overskredet allerede ved den generelle baggrundsbelastning.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-4, Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Odder *Lutra lutra* og flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger mere end 3,7 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Øvrige bemærkninger

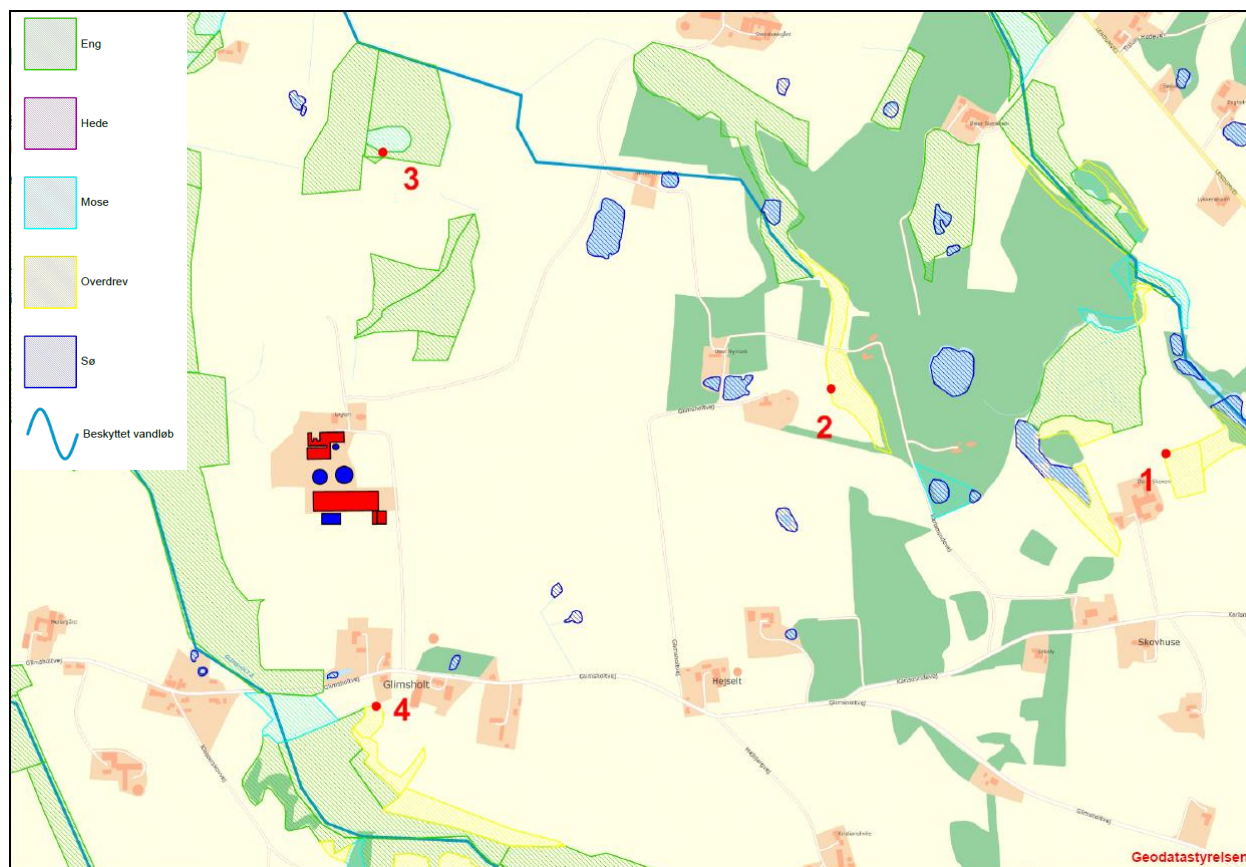
Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	1	2	3	4
<i>Naturtype</i>	Overdrev	Overdrev	Mose	Overdrev
<i>Natur-kategori</i>	2	3	3	3
<i>Vurderingsmetode*</i>	C	C	C	C
<i>Tålegrænse (kg N/ha per år)</i>	10 - 20	10 - 20	15 - 25	10 - 20
<i>Baggrundsbelastning (2012) (kg N/ha per år)</i>	14,5	14,5	14,5	14,5
<i>Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	0,1	0,1	0,1	0,2
<i>Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)</i>	-	(1,0)	(1,0)	(1,0)
<i>Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	0,2	0,3	0,3	0,4
<i>Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)</i>	1,0	-	-	
<i>Afstand fra stald og lager til natur- punkt^ (m)</i>	1.580	925	570	370
<i>Planstatus</i>	Værdifuldt naturområde Økologisk forbindelse		-	-

*Vurderingen er foretaget ud fra metode C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.). ^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-4 (rød prik).